

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
(МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА) ТА ФАХ)

для здобуття ступеня **магістра**

на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня
(НРК6 та НРК7)

за спеціальністю 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство»

Ради факультету культурології та
соціальних комунікацій

Протокол № 9 від 18 березня 2024 р.

Харків – 2024

Вступний іспит для іноземців (мова навчання (українська) і фах) проводиться з метою виявлення мовних компетентностей з української мови, а також знань та фахових умінь вступників, які бажають продовжити навчання в ХДАК за ступенем магістра з метою удосконалення професійної майстерності для подальшої творчо-виконавської, педагогічної та наукової діяльності в галузі музеєзнавства, пам'яткознавства, а також роботи в музейних організаціях. Вступний іспит для іноземців складається з двох частин: I частина – мова навчання (українська), II частина – фах. За результатами складання двох частин виставляється загальна оцінка, яка є єдиною складовою конкурсного балу для цієї категорії вступників.

I ЧАСТИНА МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА)

Програма призначена для іноземців та осіб без громадянства, які виявили бажання здобувати освітній ступінь «*МАГІСТР*» на території України і володіють мовою навчання (українською) в обсязі, який співвідноситься з рівнем «незалежного користувача» (згідно з класифікацією Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Мовна складова вступного іспиту для іноземців визначає рівень знань української мови та перевіряє комунікативну компетентність, володіння словниковим запасом і граматичними структурами, які відповідають рівню B1 за стандартами Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

1. Мета та завдання вступного іспиту

Мовна складова вступного іспиту для іноземців має на меті визначення рівня підготовки абітурієнтів-магістрантів із числа іноземних громадян та осіб без громадянства (далі – абітурієнти) з української мови для забезпечення якісної підготовки фахівців з числа іноземців та осіб без громадянства. Під час вступного іспиту абітурієнти-магістранти повинні продемонструвати належний рівень сформованості мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей.

Мовна компетентність передбачає володіння абітурієнта фонетичними, орфоепічними, лексичними, орфографічними, граматичними та стилістичними нормами сучасної української мови.

Мовленнєва компетентність охоплює вміння абітурієнта сприймати і відтворювати інформацію українською мовою.

Соціокультурна компетентність передбачає знання абітурієнта з країнознавства, культурології, фонові знання тощо, а також уміння використовувати ці знання в різних мовних ситуаціях у процесі спілкування з представниками інших культур.

2. Вимоги до вмінь і навичок

Складовими мовленнєвої діяльності є рецептивні та продуктивні вміння.

Комунікативна мовленнєва компетентність кандидата має вияв у виконанні різних видів *мовленнєвої діяльності*, а саме: *сприймання, продукція, інтеракція* або *медіація* (зокрема усна або письмова). Кожен з цих

типів діяльності може бути пов'язаний з текстами або в усній, або в письмовій, або в обох формах.

АНОТУВАННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ З ФАХУ

Вступний іспит передбачає оцінювання навичок писемного мовлення в межах професійних потреб студентів і, в першу чергу, навичок побудови писемного висловлювання (анотації) на основі наукового тексту за фахом, оволодіння необхідними лексико-семантичними конструкціями, які використовуються під час опису та аналізу наукового тексту, продукуванні зв'язкового письмового висловлювання.

Анотація наукової статті за фахом передбачає насамперед уміння повно, точно і глибоко розуміти основну інформацію наукового тексту, визначити тему тексту, порядок викладу інформації в тексті, інтерпретувати висновки і оцінки автора, робити висновки і вміти подати власне ставлення щодо прочитаної інформації.

Анотація повинна мати оформлення вступного абзацу на достатньому рівні; точну передачу фактів, відсутність спотворення інформації; нейтральність суджень / передача авторського задуму; дотримання зв'язності і логічності; адекватну стислість тексту, а також правильне мовне оформлення. Рекомендований середній обсяг анотації 500-600 друкованих знаків

СПІВБЕСІДА ЗА ТЕМОЮ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Мовна складова вступного іспиту для іноземців передбачає вміння вести діалог за темою майбутнього наукового дослідження. Під час вступного іспиту оцінюють зміст і комунікативну наповненість діалогічного мовлення, ефективність і повноту розкриття теми діалогу, адекватність наданої інформації, правильність застосування лексичних одиниць і граматичних конструкцій, доречність і точність використання їх в усному мовленні.

Абітурієнт-магістрант повинен назвати тематику свого майбутнього дослідження, розповісти про роль майбутнього дослідження в розвитку науки, культури, мистецтва в рідній країні та в Україні.

3. Характер мовного матеріалу

Грамматичний мінімум з української мови

1. Фонетика. Графіка.

Поняття складу. Наголос і ритміка слова.

Інтоніяція. Алфавіт. Співвідношення вимови і письма.

2. Словотвір.

Склад слова. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Основа слова.

Словотвір слів, що належать до різних частин мови (іменників, прикметників, дієслів).

3. Морфологія.

Іменник. Загальне значення іменника. Семантико-граматичні категорії

іменника. Власні і загальні назви. Конкретні й абстрактні значення іменників. Категорія істот і неістот. Граматичні категорії іменника. Категорія роду. Категорія числа. Категорія відмінка. Категорія збірності й одиничності. Основні значення відмінків. Відмінювання іменників (однина, множина; тверда, м'яка, мішана групи). Деякі незмінювані іменники.

Прикметник. Значення прикметника. Якісні прикметники. Відносні прикметники. Присвійні прикметники. Тверда і м'яка група прикметників. Відмінювання прикметників (тверда і м'яка групи). Ступені порівняння прикметників. Синтаксичний зв'язок прикметника з іменником.

Числівник. Значення числівника. Розряди числівників за значенням і граматичними ознаками. Кількісні і порядкові числівники. Групи числівників за будовою. Прості, складні, складені числівники. Неозначено-кількісні числівники. Відмінювання числівників.

Займенник. Значення займенників. Співвідношення займенників з іншими частинами мови. Особові займенники. Особово-вказівні займенники. Зворотний займенник *себе*. Присвійні займенники. Вказівні займенники. Означальні займенники. Питально-відносні займенники. Заперечні займенники. Відмінювання займенників.

Дієслово. Значення дієслова. Два варіанти дієслівних форм: основа інфінітива і основ теперішнього часу. Дві дієвідміни дієслова. Категорія виду. Категорія перехідності / неперехідності. Категорія особи. Модальні значення необхідності безособових дієслів *не було, нема*. Категорія часу. Вживання часових форм. Категорія способу. Категорія дієслівного стану. Безособові дієслова. Дієслівне керування. Дієслова руху.

Дієприкметник. Активні дієприкметники теперішнього часу. Активні дієприкметники минулого часу. Пасивні дієприкметники. Предикативні форми на *-но, -то*.

Дієприслівник. Дієприслівники недоконаного виду теперішнього часу. Дієприслівники минулого часу. Дієприслівники на *-ся -сь*.

Прислівник. Значення прислівника, його граматичні ознаки. Якісно-означальні прислівники. Прислівники способу або образу дії. Кількісно-означальні прислівники. Обставинні прислівники часу. Безособово-предикативні прислівники, що виражають стан природи. Функції прислівників у реченні.

Прийменники. Вживання прийменників з відмінковими формами іменників. Значення прийменників у прийменниково-відмінкових конструкціях.

Сполучники і сполучні слова, їхнє значення і вживання.

Частки, їх значення і вживання.

Вигуки, що виражають етикет-вітання, подяку, побажання, вибачення тощо.

4. Синтаксис.

Вираження суб'єктно-предикативних відношень.

Просте речення. Розповідне речення. Питальне речення. Спонукальне речення. Просте ускладнене речення.

Складне речення.

Лексичний мінімум з української мови

Лексичний мінімум має складати щонайменше 2 500 слів і словосполучень, що відповідає широкому профілю навчального закладу. Активний лексичний мінімум має складати щонайменше 1 200 слів і словосполучень.

4. Порядок проведення вступного іспиту

Вступний іспит проводять відповідно до Правил прийому до Харківської державної академії культури у 2024 році.

5. Структура вступного іспиту

Вступний іспит передбачає три субтести для комплексного оцінювання рівня сформованості мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей:

- субтест на володіння граматичним матеріалом
- письмовий субтест на текстовому матеріалі в межах професійної діяльності (вид мовленнєвої діяльності – анотація наукового тексту);
- усний субтест, що ґрунтується на фаховому змісті та враховує потреби навчально-професійної комунікації (вид мовленнєвої діяльності – говоріння, співбесіда за темою майбутнього наукового дослідження).

На період воєнного стану тестування проводиться **в дистанційному режимі**

Список рекомендованої літератури

Антонів О. В. Українська мова для іноземців: модул. курс В1-В2 : навч. посібник; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Центр україністики. Київ : Інкос, 2012. 271 с.

Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук, ред. укр. видання - д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с

Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні А1, А2, В1, В2, С1) /укл. Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарева, А. А. Дем'янюк, М. В. Шевченко, В. В. Овдіюк, М. Ю. Якубовська. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>

Козелко І. Р. Практикум з української мови як іноземної (Морфологія: іменник, займенник, прикметник): навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. 24 с.

Луценко В.І. Українська мова для іноземних студентів: у 4 т. Том 1: Навч. посіб. Дніпро: Національний гірничий університет, 2017. 83 с.

Мацюк Г. Р. Українська мова. Практичний курс для іноземців: навч. посіб. / Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2017. 195 с.

Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців: практикум. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.

Стандартизовані вимоги до рівнів володіння українською мовою як іноземною, затверджені Колегією МОН України 22.05.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/proministerstvo/doradchi-orga ni/kolegiya-ministerstva/rishennya-kolegiyi-2018>.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ (МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА))

Знання з української мови як іноземної оцінюються за 100-бальною шкалою, початком відліку є 100 балів. Загальна оцінка вступного випробування виводиться на підставі оцінок за кожен його компонент і складає 100 балів, таким чином максимальна оцінка вступного випробування може складати 200 балів. Іноземний громадянин не отримує рекомендації до зарахування, якщо набирає менше 124 балів.

1. АНОТУВАННЯ НАУКОВОЇ СТАТТІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ (50 балів).

50-10	Оформлення вступного абзацу на достатньому рівні. Точна передача фактів, відсутність спотворення інформації. Нейтральність суджень / передача авторського задуму. Дотримання зв'язності та логічності. Правильне мовне оформлення. Дозволяється незначна кількість помилок, які все ж не заважають розумінню конспекту.
10-0	Оформлення вступного абзацу на низькому рівні. Передача фактів неточна, інформація спотворена. Не дотримана нейтральність суджень / передача авторського задуму. Логічність речень не дотримується. Мовне оформлення з грубими стилістичними і граматичними помилками. Велика кількість помилок, що заважає розумінню готової анотації.

II. Усне висловлювання (СПІВБЕСІДА ЗА ТЕМОЮ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ) (25 баллов).

25-7	Комунікативно незначні помилки при усному висловлюванні. Відсутність порушень лексичної мовної норми. Реалізованість обраної граматичної структури. Володіння матеріалом за темою майбутнього наукового дослідження. Неспотвореність смислу повідомлення. Відсутність труднощів при усному висловлюванні. Достатній рівень володіння діалогічним мовленням; розуміння питань, їх оформлення відповідно до норм української мови. Дозволяється незначна кількість помилок, які все ж таки не заважають взаєморозумінню.
7-0	Комунікативно значні помилки при усному висловлюванні. Наявність порушень лексичної мовної норми. Нереалізованість обраної граматичної структури. Володіння матеріалом за темою майбутнього наукового дослідження на низькому рівні. Низький рівень володіння діалогічним мовленням; нерозуміння питань, їх оформлення із значними відхиленнями від норм української мови. Наявність великої кількості помилок, які заважають взаєморозумінню. Рівень володіння мовою не дозволяє брати участь у діалозі; нерозуміння питань співрозмовника.

III. Граматичний тест (25 баллов).

25-7	Знання відмінкової системи української мови. Уміння правильно відмінювати іменники, прикметники і займенники. Здатність правильно використовувати прості прийменники на письмі. Відсутність або незначна кількість помилок при використанні форм дієслова. Уміння відрізнити і використовувати види складнопідрядних речень.
------	--

7-0	Знання відмінкової системи української мови на низькому рівні. Невміння правильно відмінювати іменники, прикметники і займенники. Відсутність здатності правильно використати прості прийменники на письмі. Наявність великої кількості помилок при використанні форм дієслова. Невміння відрізнити і використовувати види складнопідрядних речень.
-----	---

ЧАСТИНА II

ФАХ

Фаховий іспит зі спеціальності «Музеєзнавство, пам'яткознавство» (ступінь «магістр») являє собою випробування з професійно-орієнтованих дисциплін, які вивчалися на рівні «бакалавр» (НРК6) («магістр», «спеціаліст» (НРК7)).

Фаховий іспит проводиться з метою перевірки рівня і якості загально-професійної й спеціальної підготовки потенційних студентів-магістрів і дозволяє виявити й оцінити готовність випускника до вирішення професійних завдань та до наукової й науково-практичної діяльності.

Програма і форма вступного випробування є єдиною для всіх осіб, які вступають за спеціальністю «Музеєзнавство, пам'яткознавство».

Фаховий іспит має комплексний характер і проводиться по відповідній програмі, що охоплює спектр фундаментальних питань з музеєзнавчої та пам'яткознавчої підготовки.

Претенденти на вступ для навчання на ступінь « магістр» повинні **знати**:

Історію музейництва.

Наукове комплектування, облік та зберігання музейних фондів.

Науково-дослідну роботу музеїв.

Науково-експозиційну роботу.

Систему музейних соціальних комунікацій.

Охорону та використання позамузейних пам'яток історії та культури.

Основи пам'яткознавства.

Організацію музейно-заповідної діяльності.

Музейно-заповідну мережу України.

Вміти:

Орієнтуватися в предметі та актуальних завданнях музеєзнавства та пам'яткознавства.

Розрізняти теоретичні та практичні підходи, розроблювані у сучасних напрямках музеєзнавства та пам'яткознавства.

Обґрунтовувати практичну значущість досягнень музеєзнавства та пам'яткознавства та використання отриманих гуманітарних знань у реалізації програм з музейної справи та пам'яткоохоронної діяльності.

Під час виконання завдання здобувач має продемонструвати **навички**:

роботи з навчальною, науковою, методичною і науково-популярною літературою з проблем музейної справи та пам'яткоохоронної діяльності;

критичний відбір, аналіз, конспектування та реферування літератури музейно-пам'яткоохоронного профілю;

підготовки та презентацій і доповідей з проблем музейної справи та пам'яткоохоронної діяльності;

саморефлексії щодо власної майбутньої професійної діяльності (оцінка рівню розвитку професійно важливих якостей, обрання напрямів для саморозвитку та професійного зростання).

Фаховий іспит проводиться відповідно до Правил прийому до ХДАК.

Метою фахового іспиту є визначення практичної й теоретичної підготовленості абітурієнтів до виконання вимог, передбачених навчальними планами другого (магістр) рівня вищої освіти.

Тематичний план

Тема I. Історія та теорія музейної справи. Світовий та вітчизняний досвід музейництва.

Тема II. Наукове комплектування, облік та зберігання музейних фондів.

Тема III. Науково-дослідна робота музеїв.

Тема IV. Науково-експозиційна робота музеїв.

Тема V. Система музейних соціальних комунікацій.

Тема VI. Теоретичні основи пам'яткознавства. Державна і міжнародна політика в галузі охорони та використання нерухомих пам'яток культури.

ЗМІСТ

Тема I.

Історія та теорія музейної справи. Світовий та вітчизняний досвід музейництва

Музей як соціокультурний феномен. Теорії виникнення музею. Поняття «музейна справа». Класичне та новітнє розуміння соціальних функцій музейного закладу. Теоретичне забезпечення діяльності музейної сфери: музеєзнавство та музеологія як якісно різні ступені наукової бази музейництва.

Результати вивчення історії світового музейництва, історичного розвитку музейної справи України та зарубіжних країн. Періодизація світової історії музейної справи та загальна характеристика кожного етапу.

Прафеноменальна стадія музейництва. Розвиток прамузейної справи в цивілізаціях Стародавнього Сходу. Культурно-історичні умови розвитку музейної справи в Стародавній Греції. Стародавній Рим – продовжувач античних традицій музеєтворення. Реалізація музейної потреби в добу середньовіччя. Стан музейної справи в добу Відродження.

Розвиток музейної справи в XVII ст. Початок нового етапу у світовому музейництві. Поступ музейництва протягом XVIII ст. Вплив ідеології Просвітництва на характер музейного будівництва. Формування музейних мереж у європейських країнах.

Розквіт музейної справи в XIX – початку XX ст. Формування суспільної музейної свідомості, виникнення традиційної (академічної) моделі музейного закладу, її соціальні функції. Культурно-історична ситуація першої половини

XX ст. і стан музейної сфери. Початок міжнародного співробітництва в музейній галузі. «Музейний вибух» 1960–1970-х рр.: передумови, сутність, наслідки.

Новітнє розуміння музею та його соціальних функцій; нові критерії оцінки музейної діяльності. Пошуки оптимальних музейних моделей XXI ст. та їх різновиди. Міждисциплінарний характер теоретичного забезпечення музейної справи як обов'язкова умова її подальшого розвитку.

Тема II.

Наукове комплектування, облік та зберігання музейних фондів

Загальне поняття про музейні фонди. Музейний предмет як одиниця зберігання: науковий, культурний, юридичний статус. Музейне джерелознавство.

Структура фондів музею. Склад основного фонду, фонду науково-допоміжних матеріалів, фонду сировинних матеріалів. Закон України «Про музей та музейну справу». Юридичні основи фондової роботи. Поняття комплектування музейних фондів і збиральницької роботи музеїв.

Основні цілі, принципи і засоби комплектування. Планування комплектування. Робота фондово-закупівельної комісії, її склад, завдання, повноваження. Законодавчі підстави роботи з обліку музейних фондів. Перший ступінь обліку фондів. Допоміжна та внутрішня музейна документація. Другий ступінь обліку музейних фондів. Науковий паспорт предмета. Каталогізація музейних предметів.

Використання сучасних мультимедійних технологій щодо обліку та наукової каталогізації музейних фондів, вирішення прикладних завдань фондової роботи.

Загальні принципи, умови і завдання зберігання музейних фондів. Вимоги до системи зберігання та режиму зберігання.

Фактори, що впливають на збереження музейних матеріалів. Організація системи зберігання музейних предметів. Режим зберігання музейних предметів за видами матеріалу. Архітектура музейної будівлі відповідно до завдань зберігання та охорони музейних фондів. Приміщення для зберігання фондів і їх обладнання. Правила проведення контрольних оглядів фондових приміщень та їх документація.

Тема III.

Науково-дослідна робота музеїв

Поняття науково-дослідної роботи музеїв. Основні напрями дослідницької діяльності музею та музейних співробітників: історія, культурологія, соціологія, психологія, педагогіка. Історико-культурне дослідження першоджерел – один з центральних напрямів наукової роботи.

Наукові дослідження в обсязі профільних наук: документуючі властивості музейних предметів, їх значення для розвитку профільної дисципліни; збір емпіричних даних, накопичення, зберігання, первинна обробка та систематизація джерел, узагальнення отриманих даних, перетворення їх в систему наукових фактів, співвідношення з наявними знаннями й уявленнями.

Формування нових знань в галузі теорії і методики збору, зберігання, обробки і використання музейних предметів. Напрями дослідної діяльності музеїв: розробка наукової концепції музею; дослідження в сфері комплектування фондів; вивчення музейних предметів і колекцій; дослідження в галузі охорони і зберігання фондів; наукове проектування експозицій і виставок; дослідження в сфері музейної комунікації; вивчення історії музейної справи; вивчення історіографії музеєзнавства.

Вивчення, атрибуція та опис музейних предметів і колекцій (речові джерела): наукове дослідження пам'яток кераміки; дослідження зброї; дослідження меблів; дослідження предметів з дерева; наукове дослідження тканин у музеях; дослідження декоративно-прикладних предметів з металу. Типологія. Аспекти джерелознавства. Засоби дослідження та визначення.

Тема IV.

Науково-експозиційна робота музеїв

Музейна експозиція як інформаційна система. Експозиція як частина дійсності, фрагмент природи і матеріального світу людини, як відображена картина дійсності. Експозиція як інформаційно-комунікативна музейна система.

Принципи побудови експозиції: науковість; наочність; комунікативність. Типи експозицій. Вибір методів експонування. Різновиди експозиційних матеріалів. Художнє оздоблення експозиції. Забезпечення єдності форми та змісту експозиції, образного відображення концептуального задуму. Архітектурно-художнє вирішення експозиції, художнє проектування. Поняття експозиційного ансамблю, його зміст, вимоги до ансамблю.

Дані педагогіки та психології. Роль кольору і світла. Використання наочно-просторового середовища. Організація маршруту та ритм огляду експозиції. Музейне обладнання та його роль у створенні експозиційного простору. Різновиди обладнання. Технічні засоби експозиції і їх значення.

Визначення теми експозиції. Визначення кола джерел, їх вивчення, підбір експонатів. Створення наукової концепції експозиції, експозиційного задуму. Написання ТЕП, структура і зміст. Розробка текстів, етикетажу, підбір експонатів, науково-допоміжних матеріалів, обладнання, технічних засобів.

Тема V.

Система музейних соціальних комунікацій

Теорія музейної комунікації: джерела і суть. Структура або моделі музейної комунікації. Основні форми музейної комунікації.

Основи структури екскурсії. Класифікація екскурсій. Критерії формування екскурсійної тематики. Методика підготовки та проведення музейної екскурсії.

Музейні лекції: поняття та класифікація. Критерії формування лекційної тематики. Методика підготовки та читання музейних лекцій. Музейні науково-теоретичні конференції та музейні науково-практичні семінари: специфіка, методика організації і проведення.

Нетрадиційні форми музейної комунікації: гуртки, клуби, свята і спеціалізовані програми: поняття, класифікація. Методика організації.

Диференційований підхід до спілкування із музейною аудиторією: характеристика різних категорій відвідувачів. Організація роботи музеїв із засобами масової інформації. Реклама музею і його діяльності. Етапи комп'ютеризації музею і музейні інформаційні стандарти.

Тема VI.

Теоретичні основи пам'яткознавства. Державна і міжнародна політика в галузі охорони та використання нерухомих пам'яток культури

Проблеми створення наукової теорії пам'яткознавства. Опис та класифікація пам'яток. Проблема їх пошуку та комплексного вивчення. Необхідність створення методики, загальних теоретичних основ виявлення, вивчення і охорони пам'яток історії та культури. Визначення термінів: культурна спадщина, об'єкт культурної спадщини, пам'ятка, охорона культурної спадщини, зони охорони пам'ятки, історичне населене місце, історичний ареал населеного місця, традиційний характер середовища, консервація, реабілітація, реставрація, музеєфікація. Поняття історико-культурного надбання та історико-культурного середовища в сучасній українській та зарубіжній науці.

Класифікація нерухомих культурних об'єктів за типами та видами. Характеристика типів об'єктів культурної спадщини: споруд (витворів); комплексів (ансамблів); визначних місць. Характеристика видів об'єктів культурної спадщини: археологічних, історичних, монументального мистецтва, архітектури та містобудування, садово-паркового мистецтва, ландшафтних, науки і техніки.

Міжнародне право в галузі охорони культурних цінностей. Створення ООН та ЮНЕСКО і культурних комітетів та комісій. Діяльність ЮНЕСКО і ІКОМОСу у сфері міжнародної охорони історико-культурного та природного середовища. Статуси міжнародних організацій, їх нормотворча діяльність.

Створення зводу пам'яток історії та культури. Поняття зводу. Методи та завдання зводу. Структура зводу та його зміст, побудова. Досвід роботи державних та громадських організацій. Залучення фахівців та населення до охорони культурної спадщини.

Рекомендований перелік літератури

Акуленко В. І. Охорона пам'яток культури в Україні (1919–1991 р.). Київ: Вища школа, 1991. 273 с.

Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянґ, В. Лозинського. Л.: Літопис, 2005.

Гайдай О. Музеєзнавство. Миколаїв, 2021.

Закон України про музеї та музейну справу. Відомості Верховної Ради України. № 25. Київ, 1995.

Закон України Про охорону культурної спадщини Із змінами і доповненнями, внесеними Земельним кодексом України.

Закон України Про охорону культурної спадщини. Офіційний вісник України. 2000. № 27. С. 32-53.

Заремба С. З. Українське пам'яткознавство: історія, теорія, сучасність / НАН України; Центр пам'яткознавства. К., 1995.

Зберігання музейних предметів і колекцій. Загальні положення. Загальні правила зберігання. Київ, 2017.

Інструкція про порядок визначення оціночної та страхової вартості пам'яток Музейного фонду України. Київ, 1998.

Інструкція про порядок визначення оціночної та страхової вартості пам'яток Музейного фонду.

Ковальчук А. О. Збереження музейних предметів в умовах надзвичайних ситуацій. Київ, 2017.

Кот С. І. Про стан збереження культурної спадщини України (Інформаційно-аналітичні матеріали до парламентських слухань «Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в Україні» 18 квітня 2018 р.). К., 2018.

Охорона та збереження пам'яток історії та культури /авт.-укл. Л. М. Хрящевська. Миколаїв, 2019.

Положення про порядок визначення наукових об'єктів, що становлять національне надбання.

Положення про фондово-закупівельну комісію музеїв системи Міністерства культури України. Київ, 2000.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини» (Порядок укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини та зразок охоронного договору).

Прибега Л. Міжнародне співробітництво та охорона історико-культурної спадщини. Архітектура України. 1992. № 2. С. 50–51.

Прокопенко М. Музей у комп'ютері: чому важлива «оцифровка» культурної спадщини та як це розвивається в Україні // День. – 2018. – 6 берез.

Скус В. О. Основи історичного музеєзнавства. Умань, 2020.

Хорунжак Н. М., Сисюк В. І. Основні засоби та музейні фонди: особливості обліку і контролю в державному секторі // Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка. Вип. 33. 2020. С. 132 – 145.

Яковець І. Комунікаційний простір сучасного музею як одна з основних категорій теорії музейної комунікації // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – 2014. – № 4-5. – С. 129-133.

Якубовський В. І. Музеєзнавство. Підручник. – Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М. І., 2010.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ ВІДПОВІДІ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Абітурієнти, які отримали під час фахового іспиту **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття освіти не допускаються.

Під час відповіді перевіряються:

широта кругозору;
 обізнаність у сфері професійного вибору;
 впевненість, самостійність та критичність суджень;
 комунікативні навички.

Відповідь оцінюється за такими критеріями:

точність відтворення фактів, змісту понять, адекватність використання професійної термінології – *оцінюється від 0 до 20 балів*;
 повнота, глибина, системність знань – *оцінюється від 0 до 20 балів*;
 здатність логічно мислити, аналізувати, порівнювати, узагальнювати – *оцінюється від 0 до 20 балів*;
 уміння формулювати, обґрунтовувати власні думки, факти й робити висновки тощо – *оцінюється від 0 до 20 балів*;
 комунікативні навички – *оцінюється від 0 до 20 балів*.

Рівень оцінки та кількість балів:**Високий рівень відповіді: 176-200 балів за відповідь виставляються, якщо абітурієнт:**

дає повну і розгорнуту відповідь на запитання,
 ілюструє відповідь прикладами з практики,
 пов'язує теоретичні знання з розумінням практичних проблем галузі,
 демонструє вільне володіння термінологічним апаратом з фаху,
 дає вірні відповіді на додаткові питання;
 дає конкретні та логічні відповіді, обґрунтовуючи власну позицію з питання.

Середній рівень відповіді: 150-175 балів виставляються, якщо абітурієнт:

дає вірну відповідь на запитання,
 ілюструє відповідь прикладами з практики,
 демонструє знання практичних проблем галузі,
 вміє висловлювати свої думки у відповідь на фахові запитання,
 допускає деякі неточності при відповіді на додаткові питання.

Достатній рівень відповіді: 124-149 балів виставляються, якщо абітурієнт:

дає неповну відповідь на запитання,
 відсутня відповідь на одне з запитань білета,
 демонструє слабкі знання сучасного стану проблем,
 виявляє недостатнє вміння пов'язати теоретичні знання з практикою,
 має труднощі у відповідях на додаткові запитання.

Незадовільний рівень відповіді: 123 бали та нижче виставляються, якщо абітурієнт:

не дає вірну відповідь на запитання,
 відповіді поверхневі, демонструють незнання базових понять предметної галузі,

виявляє нерозуміння сучасних процесів розвитку суспільства,
не дає відповідей на додаткові запитання,
виявляє брак логічного мислення та здатності послідовно викладати
інформацію.

ЗРАЗОК
ТЕСТУВАННЯ З МОВИ НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА МОВА)

ЛЕКСИКА І ГРАМАТИКА

Завдання 1. Виберіть і позначте правильний варіант слова чи словоформи у кожному завданні:

1. Навчатися чи ні – це моя ... справа.	А) особиста Б) особлива В) особливо
2 Знайомтесь! Це мій ... приятель.	А) старий Б) давній В) старовинний
3. Я був радий бачити	А) свої друзі Б) своїх друзів В) своїми друзями
4. Мені потрібно написати курсову роботу, тому я читаю книги, пов'язані	А) з цією темою Б) для цієї теми В) до цієї теми
5. Він вийшов із машини і швидко підійшов	А) з людьми Б) від людей В) до людей
6. Я ... до будинку і подзвонив.	А) відійшов Б) підійшов В) вийшов
7. На жаль, я не зможу ... з тобою, я погано себе почуваю.	А) від'їхати Б) їздити В) поїхати
8. Я був змушений ... цей роман ще раз, бо вже забув його.	А) зачитати Б) прочитати В) дочитати
9. Ми зберігаємо ... свого народу.	А) традиції Б) звички В) навички
10 Навчатися чи ні – це моя ... справа.	А) особиста Б) особлива В) особливо
11. Знайомтесь! Це мій ... приятель.	А) старий Б) давній В) старовинний
12. Громадяни повинні ... свою країну.	А) кохати Б) любити В) подобатися
13. Чесно кажучи, я не можу сказати, що я ... добре.	А) вивчаю Б) навчаюся В) вчу

614 Я був радий бачити	А) свої друзі Б) своїх друзів В) своїми друзями
7. Мені потрібно написати курсову роботу, тому я читаю книги, пов'язані	А) з цією темою Б) для цієї теми В) до цієї теми
15. Він вийшов із машини і швидко підійшов	А) з людьми Б) від людей В) до людей
16. На жаль, я не зможу ... з тобою, я погано себе почуваю.	А) від'їхати Б) їздити В) поїхати
17. Цікаво, ...зможуть вони доїхати до офісу за півгодини?	А) чи Б) що В) якщо
18. Ніхто не вставав зі своїх місць, ... поїзд не зупинився.	А) поки Б) поки не В) як тільки
19. Ми встигнемо на поїзд, ... вокзал недалеко від дому.	А) бо Б) через В) завдяки
20. Студентка гарно склала зимову сесію, ... вона багато працювала у першому семестрі.	А) тому Б) тому що В) через те

АНОТУВАННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ З ФАХУ

Завдання. Напишіть анотацію наукового тексту з фаху (див. статтю в додатку), виконуючи наступні дії:

1. Розбийте текст на смислові частини.
2. Виділіть у кожній частині головну думку, сформулюйте її у вигляді речення, запозиченого з прочитаного тексту
- 3.. Сформулюйте тему статті та головну думку своїми словами.
4. Сформулюйте провідні проблеми, які підняв автор у статті.
5. Осмисліть, до яких висновків дійшов автор статті, які він дає пропозиції.
6. Визначте значущість наукової роботи на сучасному етапі.

СПІВБЕСІДА ЗА ТЕМОЮ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Завдання. Почніть діалог, звертаючи увагу на наступні питання:

- як Вас звать;
- на якому факультеті плануєте навчатися ;
- Ваша спеціальність;
- тема Вашого майбутнього наукового дослідження (дипломної роботи);
- роль Вашого майбутнього наукового дослідження в розвитку науки, культури, мистецтва у Вашій країні та в Україні.